

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró I. rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, ... jogtanácsos által képviselt II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felperesnek, a Kosik Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Kosik Barbara ügyvéd) által képviselt I. rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2014. november 11. napján meghozott, 25.P.24.528/2014/5. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a II. rendű alperest arra kötelezi, hogy öt napon belül az általa szerkesztett ... című napilapban, ... napján megjelent „...” című cikkével azonos helyen és betűszedéssel, valamint ... weboldalon szintén ... napján megjelent „...” című cikkel azonos helyen és betűszedéssel harminc napra - vagy amennyiben az eredeti cikk továbbra is elérhető, azzal azonos ideig - tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás:

A „...” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a ... neve legutóbb a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala adatbázisa elleni illegális tevékenységgel összefüggésben merült fel. Ezzel szemben a valóság az, hogy a ... neve a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala adatbázisa elleni cselekedetekkel összefüggésben nem merült fel."

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében hatályon kívül helyezi, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését helybenhagyja.

A le nem rótt 72.000 (Hetvenkétezer) forint fellebbezési, és csatlakozó fellebbezési illetékből az I. és II. rendű felperesek egyetemlegesen 36.000 (Harminchétezer) forintot, az I. rendű alperes 36.000 (Harminchétezer) forintot köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Ezt meghaladóan a fellebbezési költségeiket a peres felek maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság kötelezte a II. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ... című napilapban, valamint a szintén általa szerkesztett ... weboldalon... napján megjelent „...” című cikkével azonos helyen és betűszedéssel 5 napon belül tegye közzé az alábbi közleményt: „Helyreigazítás: A „...” címmel

megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a ... neve legutóbb a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala adatbázisa elleni „egyértelműen célzatos és illegális cselekedetek” kapcsán merült fel, továbbá hogy a hivatal adatbázisa „biztonsági részének” kihasználásával 884 alkalommal valósult meg jogosulatlan hozzáférés tavaly ... szerint bizonyíthatóan a ... infrastruktúrájáról. A valóság ezzel szemben az, hogy a szabadalmi ügyvivői tevékenységet végző ... semmilyen jogsértést nem követett el a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala hatósági adatbázisával összefüggésben, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala adatbázisában lévő biztonsági rés fennállására egy civil szervezet, a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Egyesület, illetve annak elnöke, I.rendű felperes neve hívta fel a hatóságot felügyelő minisztérium figyelmét.

Valótlanul állítottuk továbbá, hogy az ügyvezető I.rendű felperes neve „rosszhiszemű, célzatos és szisztematikus adatszerzés kapcsán tett kormányzati és kamarai megkereséseiben jogtalan gazdasági és erkölcsi előnyszerzés érdekében lépett fel.” Ezzel szemben a valóság az, hogy I.rendű felperes neve semmiféle jogtalan gazdasági, illetve erkölcsi előnyszerzés kapcsán nem lépett fel.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az I. és II. rendű alperesnek a per megszüntetésére irányuló kérelmét elutasította.

Kötelezte a II. rendű alperesi lapot kiadó és hírportált üzemeltető I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperesnek 30.000 forint perköltséget.

A le nem rótt 36. 000 forint illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az I. rendű alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalását.

Az alperesi megszüntetési kérelem elutasításával kapcsolatosan azt rögzítette, hogy a felperesek bírósági felhívásra a sajtótermék szerkesztőségét perbe vonták, ezért a permegszüntetésnek nem volt helye. A felperesek az eredeti kérelmüket határidőben nyújtották be, a szerkesztőség későbbi perbevonása nem jelenti a keresetindítási határidő elmulasztását.

Mellőzte az alperesek azon bizonyítási indítványát, hogy a bíróság keresse meg az SZTNH-t az írásban megemlített IP címekkel kapcsolatban. Az ezzel kapcsolatos információk a felek egyező nyilatkozatai alapján rendelkezésre álltak, vagyis ezek az azonosítók a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Egyesülethez voltak köthetők.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a II. rendű felperes nem volt összefüggésbe hozható a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala adatbázisához való hozzáféréssel. Utalt arra, hogy az SZTNH által kiadott hivatalos kiadvány csak azt rögzítette tényként, hogy az I. rendű felperes tett az ügyben intézkedéseket, a II. rendű felperesi gazdasági társaságot nem említette.

A hozzáférések számának közlése a közlemény szempontjából lényegtelen tévedésnek minősül, mivel az alperesi írás azt emelte ki, hogy a II. rendű felperesi kft. infrastruktúrájáról megvalósuló eléréseket rögzítette az alperesi cikk. Az SZTNH hivatalos kiadványára hivatkozva azt állapította meg, hogy az adatszerzés a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Egyesület nevében történt, melynek elnöke az I. rendű felperes.

Valótlan tartalmúnak minősítette azt a közlést, hogy az I. rendű felperes jogtalan gazdasági, illetőleg erkölcsi előnyszerzés kapcsán lépett fel, mivel a kérdéses magatartás eleve nem jelent jogosulatlan előnyszerzést. Az I. rendű felperes fellépése a biztonsági résre világított rá.

A helyreigazító szöveget a PK 15. számú állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően határozta meg.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az I. és II. rendű alperesek fellebbezést, míg az I. és II. rendű felperesek csatlakozó fellebbezést nyújtottak be.

Az alperesek fellebbezésükben elsősorban kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a per megszüntetését. Másodlagosan szintén az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperesek keresetének teljes elutasítását indítványozták. Előadták, hogy sajtó-helyreigazítási perben a sérelmezett sajtóközleményt közzétevő szerkesztőséggel szemben kell megindítani a keresetet, ezért az I. rendű alperesnek a jelen perben nincs perbeli legitimációja. Az eredeti keresetlevél benyújtásakor kizárólag a kft. volt a per alperese, a szerkesztőség azonban nem. Utóbbival szemben a keresetet a jogszabályban előírt határidőn túl nyújtották be a felperesek, ezért az elkésett. Ilyen körülmények között az I. rendű alperessel szembeni perbeli legitimáció hiánya, a II. rendű alperessel szemben pedig a kereset benyújtására előírt határidő elmulasztása miatt a per megszüntetésének van helye.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróságnak a kereset érdemében hozott döntése is téves és jogszabálysértő.

Téves az elsőfokú bíróságnak azon álláspontja, mely szerint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának hivatalos kiadványa azt rögzítette, hogy az adatszerzés a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Egyesület nevében történt. A kérdéses tájékoztató is rögzíti, hogy a II. rendű felperes infrastruktúrájából valósították meg a letöltéseket. Megfelel a valóságnak az az állítás, hogy a II. rendű felperes neve az SZTNH adatbázis elleni egyértelműen célzatos és illegális cselekedetek kapcsán merült fel, továbbá megfelelő az az állítás is, mely szerint az SZTNH adatbázisához való jogosulatlan hozzáférésre is a II. rendű felperes infrastruktúrájából került sor.

A bíróság döntését megalapozó SZTNH közlemény rögzíti azt is, hogy az I. rendű felperes rosszhiszemű, célzatos és szisztematikus adatszerzés kapcsán tett kormányzati és kamarai megkereséseiben, jogtalan gazdasági és erkölcsi előnyszerzés érdekében lépett fel.

Helytelenül következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy az I. rendű felperes tevékenysége biztonsági résre világítottak rá. A hivatalos tájékoztatóból is az következik, hogy a nem publikus ügyekre vonatkozó, közel 1000 jogosulatlan letöltés nem egyeztethető össze a közérdekű bejelentői fellépéssel, mivel az SZTNH adatbázisában lévő biztonsági rés jóval kisebb arányú hozzáféréssel is alátámasztható lett volna.

Az I. és II. rendű felperesek csatlakozó fellebbezésükben az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását kérték, az alábbi helyreigazító közlemény közzétételének elrendelésével. „...” címmel ... napján megjelent cikkünkben azt a téves benyomást keltettük, hogy a ... és annak ügyvezetője, I. rendű felperes neve illegális tevékenységet folytatott a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának hivatali ügyeihez kapcsolódóan, az SZTNH hatósági adatbázisával összefüggésben. A valóság ezzel szemben az, hogy a szabadalmi ügyvivői tevékenységet végző ... semmilyen jogsértést nem követett el a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala hatósági adatbázisával összefüggésben. A valósághoz tartozik az is, hogy az

SZTNH hatósági adatbázisában lévő biztonsági rés fennállására egy civil szervezet, a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Egyesület (MSZTE), illetve annak elnöke, I. rendű felperes neve hívta fel a hatóságot felügyelő miniszteri szerv figyelmét. Az ügygel kapcsolatosan lefolytatott vizsgálat eredményeként dr. Székely László, az Alapvető Jogok Biztosa 2014. március 10-én közzétett jelentésében (AJB-7710/2013.) megerősíti: az SZTNH a biztonsági rés útján „bárki számára hozzáférhetővé tette a szabadalmi bejelentés teljes iratanyagát”. Megállapítja: „az SZTNH azzal, hogy nem biztosította megfelelően a nem nyilvános bejelentések védelmét, nem tett eleget az alkotmányos tulajdonhoz való jog objektív intézményvédelmi követelményeinek”. Az ombudsman elmarasztalta a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumot is. A KIM törvényellenesen járt el, amikor nem a törvény eljárási rendjének megfelelően kezelte a közérdekű bejelentést, és a KIM a bejelentést tevő személy „tiszteességes hatósági eljáráshoz való jogával összefüggő visszasságokat okozott”. Álláspontjuk szerint nem lehet érdeke a felpereseknek az, hogy a sajtó-helyreigazító közlemény teljes egészében ismét megismétlje a valótlan és jogsértő nyilatkozatrészeket. Ezzel szemben rendkívül fontosnak tartotta, hogy a valótlan közlésekkel a való tények is megfelelően közzétételre kerüljenek, így az, hogy az adatbázishoz való hozzáférés nem lehetett sem illegális, sem jogosulatlan, másrészt pedig annak is kiemelt súlya van, hogy a minisztérium törvényesen járt-e el, amikor a közérdekű bejelentést nem az eljárási rendjének megfelelően értékelte. Az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját továbbra is fenntartotta az alperes cikkével sérelmezettekkel kapcsolatban. Kiemelte, hogy álláspontja szerint nem tekinthető komoly bizonyító erővel rendelkező okiratnak az alperesek által többször hivatkozott 2014. február 12. napján kelt közlemény, az alperesi védekezésben „hivatalos kiadványként”, illetve „hivatalos tájékoztatóként” szerepelt. A sajtó tevékenységét nem menti az, hogyha egy ilyen jellegű dokumentumból vesz át, abban az esetben, hogyha az ebben foglaltaknak nincs valóságalapja. Az SZTNH által kiadott közleményeknek a nyilvánvaló érdeklentésre tekintettel nincs külön bizonyító ereje a jelen eljárásban, azok lényegében a hivatal véleményét tükrözik. Előadták továbbá, hogy a sajtó-helyreigazítás közzétételére vonatkozó döntés esetében, nem biztosított a végrehajtás lehetősége arra a nem várt esetre, ha annak a II. rendű nem tesz eleget, mivel jogképességgel nem rendelkezik.

A fellebbezés részben alapos, a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla részben nem értett egyet az elsőfokú bíróság döntésével, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítását valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

Az elsőfokú bíróság helyesen indokolta határozatát abban a részében, hogy a per megszüntetésének egyik alperessel szemben sem volt helye. Az elsőfokú bíróság a jogszabályok és a joggyakorlat megfelelő értelmezésére és alkalmazásával megfelelő következtetésre jutott, a helyes indokokra visszautal a másodfokú bíróság.

Egyrészt a Pp. 130. § (1) bekezdésének g) pontja arra az esetre, ha a felperes nem a jogszabályban meghatározott alperest – jelen esetben a szerkesztőseget – állítja perbe, kifejezetten előírja, hogy a keresetlevél elutasításának csak abban az esetben van helye, ha a felperes felhívás ellenére nem állítja perbe a megfelelő alperest. A felperes a bírósági felhívásnak eleget tett, ezért vele szemben nem volt alkalmazható a jogkövetkezmény. A helyreigazítási kérelem

előterjesztésére, valamint per megindítására irányadó határidőket az újonnan perbe állított alperessel szemben, a törvény erejénél fogva nem kell külön számítani, különös tekintettel arra, hogy a felperesi helyreigazítási kérelmét a főszerkesztőnek is címezte.

A sajtó-helyreigazítási perekben a költségviselés módját korábban szabályozta a 7/1972. (XI. 28.) IM rendelet 18.§-a, mely szerint perben állástól függetlenül lehetett a kiadót kötelezni a perköltség viselésére. Ez a szabály volt hivatott rendezni azt a problémát, mely szerint az esetleges végrehajtási eljárásban a marasztalt szerkesztősséggel, mint jogképességgel nem rendelkező szervezeti egységgel szemben nem lehetett végrehajtást kezdeményezni. A jogszabályt még az Smtv. hatályba lépését megelőzően hatályon kívül helyezte a jogalkotó, de a joggyakorlat a marasztalási formát továbbra is fenntartotta.

A helyreigazítást kérő kérelme alapján a sajtónak arról kell döntenie, hogy kifejezetten a közölni kért helyreigazító közleményben foglaltakat megjelenteti-e. Amennyiben úgy dönt, hogy a helyreigazításnak nincs helye, a kérelmező keresetet indíthat, de kizárólag az eredeti kérelemben foglalt keretek között kérhet marasztalást.

A felperesek a közölni kért helyreigazítási közleményben valótlan közlésként kizárólag azt kifogásolták, hogy a ... illegális tevékenységet végzett az SZTNH hatósági adatbázisával kapcsolatosan. A helyreigazítási kérelem további részei csak a valóság közlésével voltak kapcsolatosak. Az eredeti kérelem, és a keresetlevél további cikkbeli közléseket is megjelölt sérelmezettként, de a felperesek ezt nem tették a helyreigazító közlemény részévé. Ezeket az elsőfokú bíróság sem vehette figyelembe.

Az elsőfokú bíróság a közvetlenül a II. rendű felperesre vonatkozó szövegrész alapján helyesen állapította meg azt, hogy a II. rendű felperes neve nem merült fel az adatbázishoz való hozzáféréssel kapcsolatban. Az alperes által a perben hivatkozott, illetve a cikkben is megjelenített miniszteri tájékoztató, illetve az SZTNH állásfoglalása sem érintette a társaság szerepét. A cikk a sérelmezett közlést egyfajta összekötésként alkalmazta az írás két elkülöníthető része között. Az első rész egy bizonyos konkrét szabadalmi ügyről szólt, melyben szabadalmi ügyvivőként a II. rendű felperes járt el. A második - közbeékel - szövegrész pedig az adatbázis elleni támadást taglalta. Az összekötő kapocs a két rész között kifejezetten a II. rendű felperesi társaság megjelenítése volt, melynek a valóságban a hivatkozott források nem tulajdonítottak szerepet. A felperesi kérelem valótlan közlésként csak az illegális tevékenységet társította a felperesi társasághoz, ezért ennyiben szükséges volt az elrendelt helyreigazító közlemény átfogalmazása, hogy az a PK 15 számú állásfoglalás követelményeinek is megfeleljen. A valóság közlése körében is csak a II. rendű felperesre közvetlenül vonatkozó nyilatkozatrésszel lehetett utalni.

Az ezt meghaladó - az ítélet indokolásában második és harmadik közlésként jelölt - részekben foglalt közlésekkel az elsőfokú bíróságnak nem kellett foglalkoznia, mivel azok nem képezték a helyreigazítási kérelemben megfogalmazott kereseti kérelem tárgyát. Az elsőfokú bíróság a Pp. 215. §-nak előírását figyelmen kívül hagyva túlterjeszkedett a kereseten, ezért a másodfokú bíróság a helyreigazítást - a fenti módon - elrendelő ítéleti rendelkezésen és indokoláson túlmenően az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte.

A felperesek azon felvetését, mely szerint a szerkesztőség marasztalása esetén a felperes megfelelő végrehajtási igényt nem tud érvényesíteni, a másodfokú bíróság nem osztotta. A szerkesztősséggel szemben adott esetben meghatározott cselekmény végrehajtása kérhető - mely a gyakorlatban rendkívül ritka esetekben szokott bekövetkezni -, másrészt a Pp. 342. § (1) bekezdése és a 343. § (1) bekezdése alapján csak a meghatározott szervekkel szemben - köztük a szerkesztősséggel szemben kezdeményezhető az eljárás, illetve a per. Ezek a

szabályok a sajtó-helyreigazítás magánjoghoz közelítése óta (1972. évi 26. tvr.) lényegében változatlanok.

A felperes az érdemben vizsgálható kérelme alapján pernyertesnek minősült az elsőfokú eljárásban, ezért a másodfokú bíróság az I. és II. rendű alpereseket terhelő elsőfokú perköltségre és illetékfizetésre kötelező ítéletrészt nem érintette.

A fellebbezési eljárásban a felek fellebbezése és csatlakozó fellebbezése azonban nem járt eredménnyel, ezért a másodfokú bíróság úgy határozott, hogy költségeiket maguk viseljék a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján.

Kötelesek továbbá viselni az I. és II. rendű felperesek egyetemlegesen, illetve az I. rendű alperes a le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2015. július 7.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelél:
tisztviselő